

Kázeň z evanjelických služieb Božích v Bratislave (Nový kostol),
16. NE po Trojici, 20. 9. 2026, 8.30/10.000 h; ES 192, 561, 216,
56, A 52/ 374 a podľa programu; ep.: Ef 3, 14 – 21; ev.: Lž 7, 11 –
17; téma: **Deti - požehnanie, nie záťaž**

Žalm 127, 3 - 5: „*3Ahl'a, dedičstvom od Hospodina sú synovia, odmenou je plod života. 4Ako sú šípy v ruke hrdinovej, takí sú synovia mladosti. 5Blahoslavený je muž, čo si nimi naplnil tulec; nevyjde na hanbu, keď bude rokovať s nepriateľmi v bráne.*“

Milí bratia a milé sestry!

Predtým ako Pán Boh vydal Desať Božích prikázaní, pripomenul kým je, aj dobro, ktoré vykonal: „*Ja som Hospodin, tvoj Boh, ktorý som ťa vyviedol z Egypta, z domu otroctva.*“ Až následne vyslovil požiadavky: „*Nebudeš mať iných bohov okrem mňa!*“ (2M 20, 2n) a ďalšie prikázania.

Božie prikázania boli vydané tým, ktorí boli vyslobodení z otroctva. Zároveň v čase, keď títo oslobodení ľudia **20 rokov blúdili púšťou.** Božie prikázania **im ukazovali smer cesty do zaslúbenej krajiny.**

Boží ľud vnímal Hospodinov zákon ako pomoc. V Ž 19, 8 – 9 čítame: „*Zákon Hospodinov je dokonalý, občerstvuje dušu, svedectvo Hospodinovo je hodnoverné, múdrom robí prostého. Hospodinove nariadenia sú pravdou, potešujú srdce, Hospodinov príkaz je*

jasný, osvecuje oči.“ Keď opúšťame Božiu cestu, **keď nedbáme na dokonalý Boží zákon, škodíme sebe aj druhým.** Boh nemusí vymýšľať tresty, stačí, keď dopustí, aby bolo po našom. Keď nedbáme na Božie poriadky, prichádza úpadok. C. S. Lewis napísal: „**Boh hľadá služobníkov, ktorí sa majú stať Božími synmi, kým satan hľadá služobníkov, ktorí sa stanú jeho potravou.**“ **Spoločnosť, ktorá opúšťa Božie ustanovenie, umiera.**

Zrejmým prejavom úpadku je vymieranie. V súčasnosti **nevymierame najmä kvôli vojnám či prírodným katastrofám, ale kvôli tomu, že ľudia nechcú mať deti.** Nehovorím o tých, ktorí sú bezdetní lebo nenašli či stratili životného partnera, alebo nemajú deti z rôznych zdravotných dôvodov (napr. pre spontánny potrat či mimomaternicové tehotenstvo) či z nejakých iných vážnych príčin, hoci by deti s radosťou prijali.

Ťažkosť je inde: **ľudia dnes nezriedka nemajú deti preto, že založenie rodiny dlho odkladali. A až keď bolo neskoro, pochopili, že dávali prednosť všeličomu inému a prišli o Božie požehnanie v deťoch.**

Deti nie sú samozrejmou, ale – ako hovorí Biblia – sú **požehnaním (1M 1, 28),**

dedičstvom, odmenou od Hospodina (Ž 127, 3n). Sú dôkazom toho, že Boh nám dospelým verí a zveruje to najcennejšie – dar nového života.

K zásadným problémom našej krajiny patrí, popri silnej názorovej rozštiepenosti spoločnosti, aj znižujúci sa počet narodených detí. Demografická kríza sa týka celej západnej spoločnosti. Rapídne sa prejavuje aj vo vyspelých krajinách Ázie akými sú Japonsko či Južná Kórea, ba aj Čína.

Ak na jednu ženu v krajine nepripadne aspoň 2,1 dieťaťa, počet obyvateľov tejto krajiny klesá. Na Slovensku plodnosť klesla na 1,37 dieťaťa na ženu, v Číne sa pohybuje okolo 1,2, zrejme najnižšiu má Južná Kórea: 0, 85.

Profesor Prírodovedeckej fakulty UK v Bratislave a demograf Branislav Bleha uvádza že terajší počet 50-tisíc a **menej narodených detí na Slovensku ročne** je veľmi nízky (v r. 2025 najmenej narodených detí za posledných 100 rokov, menej ako v r. 2. svetovej vojny), v budúcnosti **sa môže dostať na 35-tisíc alebo ešte menej.** Kto má dnes u nás 42 rokov, je **mladší ako polovica obyvateľov** našej krajiny.

Znižujúci sa počet detí má a bude mať dôsledky. Dnes u nás na 100 detí pripadá asi 105 dôchodcov. V budúcnosti ich vraj môže byť

viac než 200. To znamená ako **rastúci počet pacientov**, tak aj vysoký vek ošetrojúceho personálu. Už v súčasnosti **chýbajú lekári, zdravotné sestry aj sanitári, tiež opatrovatelky v Zariadeniach pre seniorov.** Bez pomoci pracovníkov zo zahraničia by to bolo zložitý.

Nízka demografia sa týka aj cirkvi. Počet jej členov sa z roka na rok znižuje.

Na Slovensku klesá už ôsmy rok po sebe počet umelých ukončení tehotenstva. Predsa v r. 2025 bolo **4 615 životov zmarených umelým potratom.** Pritom v našej vlasti v krajských a väčších nemocniciach jestvujú **Hniezda záchrany** (je ich cca 20). Ide o verejne prístupný inkubátor, kde matky, ktoré nemajú možnosť a odvahu postarať sa svoje dieťa, môžu anonymne odložiť dieťa do 6-tich týždňov od jeho narodenia a zachrániť mu tak život. Takéto matky nik ich neodsúdi, ani nebude trestať. Ich svedomie nemusí ťažiť nenapraviteľný hrozný čin, akým je rozhodnutie umelo ukončiť život dieťaťa. Vložením dieťatka do Hniezda záchrany personál nemocnice dostane signál a do 5 minút sa dieťaťa ujme. Bábätko dostane šancu žiť a byť zaopatrené. Na Slovensku je okolo 20 hniezd záchrany. Nateraz (od r. 2004 do leta 2026) v nich bolo zachránených 88 životov

novorodencov. Vďaka za každý z nich. Temer 5.000 životov je však z vôle matky zahubených každý rok.

Téma dnešnej 16. nedele po Sv. Trojici znie: Vyslobodenie z otroctva smrti. Evanjelium hovorí o tom, ako Pán Ježiš oživil - navrátil do života mŕtveho mládenca z mesta Naim. Zastaviť nápor smrti je jedno z hlavných znamení prichádzajúceho Božieho kráľovstva. **Smrť jediného syna sa v biblických časoch chápala ako strata Božieho požehnania. Smrť jediného syna mala aj ekonomické dôsledky. Vdova** z mesta Naim zostane na všetko sama. **Jej budúcnosť sa javila temná, bez nádeje.** Čaká ju živorenie. Je to ako keby sme dnes stratili nárok na dôchodok a zároveň by sa na nás nevzťahovalo zdravotné poistenie. Ježiš vrátil syna matke.

Ako kresťania - patriaci Kristovi, sme navrátení jedni druhým. Nechcem preduchovňovať, no **snažme sa aj my vrátiť duchovne mŕtve deti tohto sveta ich aj nášmu nebeskému Otcovi.** Keby sa i dnes dbalo na Kristove pokyny, nemálo duchovne mŕtvych ľudí by mohlo byť vzkriesených a vrátených cirkvi ako duchovnej matke.

Zo Žalmu 127. sme počuli, že **deti sú dedičstvom od Hospodina.** Pre Boží ľud *dedičstvo od Hospodina* pôvodne bolo územie pridelené izraelským kmeňom a rodinám v zaslúbenej krajine. Tento podiel bol nescudziteľný. Od toho, komu bol pridelený, si ho nik nemal nárokovať (por. príbeh o Nábotovej vinici - 1Kr 21. kap.). **Pánu Bohu však ide najmä o Jeho ľud, nie len o krajinu, pôdu, pozemky.** K milostivým darom Božej priazne patria aj deti. Pri nich si uvedomujeme, že sú nesamozrejmým Božím obdarovaním. Je to Boh, kto poskytuje rodičom rastúcej rodiny obživu, telesné i duševné zdravie, dáva silu pre výchovu detí. **Veriaci rodičia vedia, že existencia a prosperovanie ich rodiny závisí od Boha - Jeho milosti, že z toho, čo im poskytuje Božia dobrota, získavajú väčšiu istotu ako z akéhokoľvek pozemského systému podpory.**

V minulosti, keď bola dnešná sociálna záchranná sieť neznáma, sa rodičia spoliehali najmä na podporu svojich synov. Preto sa otec mnohých synov mohol považovať za veľmi šťastného (verš 4). Ak matka ovdovela, jej synovia boli jej ochranou. **Hoci dnes máme sociálne istoty, predsa si uvedomujeme, že**

predovšetkým Pán Boh sa o nás stará. Požehnaním detí umožňuje na radosť rodičov pokračovanie rodín a národa. Rodina, ktorá sa rozvíja podľa biblických princípov je blahoslavená a bude mať kladný vplyv vo svojom okolí. Pán Boh sa teší z požehnania potomkov verných veriacich. Žalm 127. pripomína (v. 1 - 3), že nikto nemôže požehnanie pripísať sám sebe.

Iste, deti sa pre rodičov, navzdory najlepším rodičovským snahám, môžu stať aj zármutkom (Ézav strpčoval život svojim rodičom: 1M 26, 34n; alebo spomeňme Absolóna - 2S 13.kap.), vo všeobecnosti platí, že **deti nie sú príťažou, ale požehnaním. Pán Boh si deti vysoko cení. Vyhľadal si k nám cestu v dieťati Ježišovi.** Pán Ježiš povedal: „Kto by prijal ... dieťa v mojom mene, mňa prijíma!“ (Mt 18, 5) a: „Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších ..., mne ste urobili“ (Mt 25, 40).

Ako sú šípy naporúdzi v tulci tak sú odrastení synovia - dospelé deti pripravené stáť pri rodičoch, keď sa dostanú do ťažkostí. Ich otec nebude zahanbený - bude ospravedlnený pri spore s protivníkom. V duchovnom zmysle **ospravedlnení - nezahanbení - Bohom prijatí budú všetci, ktorí sa ako Božie deti**

v bránach duchovného Jeruzalema statočne postavili na odpor Pokušiteľovi.

Boh si deti vysoko cení. Ani nám nemajú byť záťažou. Prijímajme ich ako Boží dar. Veď Božie požehnanie sa rozlieva do sveta zo zbožných rodín, v ktorých prekvitá zmysel pre pravdivosť, dôvera a láska. Amen.

S použitím: Dan Drápal: *O stavu společnosti* (Naklad. KMS, Praha 2023); <https://magnifica.vub.sk/brand/b-bleha-oslavite-patdesiatku-a-stale-budete-mladsi-nez-polovica-slovenska/>; Jan Heller, Jiří Beneš: *Poutní písně* (pre Centrum biblických studií vydal Advent-Orion s.r.o, Praha 2001); Kol: autorov: *Výklady ke Starému zákonu III.* (vyd. KNA, Kostelní Vydří 1998); Kol: autorov: *Průvodce životem - Žalmy* (vyd. IBS, Praha 2003); Dr. František. M. Dobiáš - výklad /15.5./ in: *Na každý den 1960* (vyd. Kalich v ÚCN, Praha 1959); *Výklad /20.11./ in: : Na každý den 1969* (vyd. Kalich v ÚCN, Praha 1968) - zost. ThDr. F. M Dobiáš a ThDr. Viktor Hájek: **Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár**

Modlitba: Pane Bože, Ty si stvoril človeka na svoj obraz, ako muža a ženu. Prijmi si vďaku, že cez našich rodičov si aj nám daroval život. Ďakujeme, že nás prijali: Dobrorečíme Ti za našu mamu, ktorá nás nosila pod srdcom a porodila. Vzdávame Ti vďaku za všetkých manželov v našom cirkevnom zbore, ktorí prijali deti - možno nie vždy v jednoduchých okolnostiach.

Modlíme sa za tých, ktorí túžia po životnom partnerovi, už dlho čakajú na odpoveď svojich prosieb vysielaných k Tebe, no odpoveď neprichádza. Prihovárame sa za bezdetných manželov, ktorí sa k Tebe obracajú so svojou túžbou - radi by prijali dieťaťko, no nebolo im darované. Prosíme, daruj im deti. Ak je Tvoja vôľa iná, prosíme, daj im odvalu,

trpezlivosť a múdrosť, prijať Tvoje mlčanie a necítiť sa menejcennými. Ďakujeme aj za sklamania, bolesť a ťažkosti, veď v nich poznávame svoju krehkosť a stávame sa pokornými.

Bože, Stvoriteľ náš, to prvé, čo si povedal ľuďom je: „Plodte sa a množte sa, naplňte zem a podmaňte si ju!“ Prosíme, daj nech aj toto Tvoje prikázanie je brané vážne. Veď Tvoje *„nariadenia sú pravdou, potešujú srdce, Tvoj príkaz, Hospodine je jasný, osvecuje oči.*

Zmiluj sa a odpusť tým, ktorí berú život nenarodeným deťom.

Posilni a žehnaj všetkým, ktorí životu hovoria: Áno. Ďakujeme za každého, kto tak robí, kto vníma, že život je Tvoj dar, že deti nie sú príťažou, ale požehnaním od Teba.

Do Tvojej milosti a lásky vkladáme seba, naše rodiny, zbor, cirkev, krajinu i svet, ktorého sme súčasťou. Bože, v dieťati Ježišovi si si vyhľadal cestu k nám. V Tebe Pane Ježiši, sme navrátení jedni druhým. Modlíme sa za duchovne odumretých, daj im vieru, aby boli navrátení k nebeskému Otcovi. Amen.